

Motion till riksdagen 2017/18:2643

av **Sven-Olof Sällström m.fl. (SD)**

Arbetsmarknad

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla Arbetsförmedlingen i dess nuvarande form och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lärlingsanställningar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka möjligheterna till heltidstjänst inom offentlig sektor och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa delade turer och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta ansvaret för arbetslöshetsförsäkringen till Försäkringskassan och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en obligatorisk, skattefinansierad och allmän arbetslöshetsförsäkring och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om 100-dagarsregeln i arbetslöshetsförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om turordningsreglerna i LAS och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om starta-eget-bidraget och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovsprövad arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om preskriptionstiden för arbetsmiljöbrott och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera utstationeringsdirektivet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om huvudentreprenörsansvar och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa instegsjobben och tillkännager detta för regeringen.

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa nystartsjobben och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga arbetsmarknadspolitiska åtgärder, insatser och program ska dokumenteras, analyseras, följas upp och utvärderas utifrån om de leder till reguljärt arbete och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sittande regering har öppnat gränserna och uppmuntrat till påföljande massinvandring. Resultaten kan vi se i form av skyhögt arbetslöshet bland nyanlända. Sittande regering utlovade ett kompetensregn. Med facit i hand kan vi se att detta löfte inte infriades. Den fullständigt oansvariga migrationspolitiken har skapat ett stort överskott av lågutbildad arbetskraft. De som kommit i senaste vågen av migranter når inte upp till kompetenskraven på svensk arbetsmarknad. Sittande regering har enbart kostsamma, temporära och ineffektiva förslag till lösningar. Det talas enbart om särlösningar, subventionerade anställningar och kvoteringar. Inga av dessa så kallade lösningar har någon direkt effekt, förutom att tillfälligt snygga till arbetslöshetssiffrorna.

Alliansen, i den mån den finns kvar, har inte heller några lösningar. Deras fokus ligger på att lägga sig i lönebildningen och sänka ingångslönerna. Vidare vill de skapa enkla jobb som ingen efterfrågar. Detta ska ske till löner som ger lite incitament att lämna bidragsberoendet.

Sverigedemokraterna värnar om den moderna, kunskapsbaserade och högproduktiva arbetsmarknaden i Sverige. Därav ämnar Sverigedemokraterna att flytta resurser från Arbetsförmedlingens verkningslösa åtgärder och subventionerade anställningar och istället genomföra stora utbildningsinsatser.

Lärlingsanställningar

Missmatchningen på arbetsmarknaden har ökat påtagligt under senaste åren och kommer att öka, givet att kompetensförsörjningen till näringslivet inte stimuleras. Vid sidan om omfattande satsningar på utbildningsväsendet vill Sverigedemokraterna skapa ett nytt lärlingssystem i världsklass. En helt ny anställningsform bör införas i lag: lärlingsanställning. Rent juridiskt bör den jämföras med nuvarande provanställning men ska kunna gälla i max tre år. Ett modernt lärlingssystem ska baseras på teoretiska ämnen. Dessa studerar man två dagar man övriga dagar praktiserar ett arbete. Lärlingssystemet riktar sig i första hand till ungdomar som börjar gymnasiet men bör vara öppet även för äldre som av olika skäl inte slutfört sin gymnasieutbildning.

Det gäller självklart både inrikes och utrikes födda. Vad gäller äldre som saknar gymnasieutbildning så förespråkar Sverigedemokraterna en utbyggnad av komvux. Den som studerar på komvux för att färdigställa sina gymnasiebetyg är därmed kvalificerad för en lärlingsanställning, oavsett ålder.

Arbetsgivaren är helt befriad från att betala arbetsgivaravgifter, lärlingsanställningen jämförs med en provanställning, en minimilön per månad lagfästs och är tillika fredad, det vill säga den ersätter inte andra inkomster eller försörjningsstöd. En person som

saknar gymnasieexamen och uppbär försörjningsstöd har således starka incitament att färdigställa sin examen under tiden för lärlingsutbildning.

Utökad möjlighet till heltid

Drygt 100 000 anställda inom den offentliga sektorn, varav merparten återfinns hos kommunerna, arbetar idag deltid trots att de hellre skulle vilja arbeta heltid. Detta är såklart ett problem för såväl män som kvinnor, men eftersom huvuddelen av dessa dryga 100 000 deltidsanställda utgörs av kvinnor bör det även betraktas som ett jämställdhetsproblem. Ofrivillig deltidsarbetslöshet till sämre löneutveckling, sämre karriärmöjligheter och lägre framtida pension för den enskilde.

Sverigedemokraterna vill ge offentligtanställda som jobbar ofrivillig deltid rätt till heltid.

Sverigedemokraternas uppfattning är att alla deltidsanställda inom offentlig sektor efter 6 månaders provanställning, följt av ytterligare 6 månaders tjänstgöring, ska bli erbjudna en heltidstjänst och att staten bör ta det ekonomiska ansvaret för denna reform.

Avveckling av ofrivilligt delade turer

Delade turer, där personalen tvingas till långa, ofta obetalda håltimmar mellan två längre arbetspass, är ett fenomen som tyvärr är ganska vanligt inom offentlig sektor. Enligt Kommunalarbetareförbundet använder sig 9 av 10 kommuner av delade turer och i 6 av 10 kommuner tycks förekomsten ha ökat på senare år. Cirka 100 000 kommunalarbetare har delade turer med ofrivilliga, obetalda håltimmar. Sverigedemokraterna anser att detta ska avskaffas. Även ur ett långsiktigt, strategiskt perspektiv är det viktigt att åtgärder vidtas mot de delade turerna. De dåliga arbetsvillkoren är en av huvudledningarna till den hotande framtida bristen på vård- och omsorgspersonal. Det är uppenbart att kommunerna och landstingen inte förmår att lösa det här problemet på egen hand och att staten därför måste gå in med styrmedel och resurser. Sverigedemokraterna anser därav att delade turer bör avskaffas.

Allmän obligatorisk arbetslöshetsförsäkring

Sverigedemokraterna betraktar arbetslöshetsförsäkringen som en del av de grundläggande ekonomiska trygghetssystemen. Vi anser därmed att a-kassan ska vara garanterad samtliga löntagare som uppfyller kvalificeringskraven för ersättning och att den ska vara fullt ut solidariskt finansierad via skatten. Vidare anser vi att en allmän obligatorisk a-kassa ska administreras av Försäkringskassan.

100-dagarsregeln i arbetslöshetsförsäkringen

Att tvinga bort människor från deras hembygd är inte bara negativt för den enskilde, det riskerar också att slå sönder familjer och försvaga det civila samhället. Vi anser att det under en period om 100 dagar ska finnas en möjlighet att söka arbeten endast i sin hemregion och inom sitt kompetensområde, utan att detta medför inskränkningar i trygghetssystemen.

Turordningsreglerna

Den svenska ekonomin har förändrats radikalt sedan turordningsreglerna i lagen om anställningsskydd infördes och är idag mer globaliserad och mer tjänstebaserad. Idag är arbetstagarnas kompetens i många fall ett företags främsta tillgång. Möjligheten att behålla nyckelpersonal i svåra tider har således blivit viktigare och kommer sannolikt att bli ännu viktigare i framtiden. Sverigedemokraterna är medvetna om att LAS är en semidispositiv lag i den meningen att den kan avtalas bort genom kollektivavtal och att fackförbunden många gånger varit tillmötesgående i detta avseende. Det är dock långt ifrån alltid som fackförbunden tillåter företagen att behålla spjutspetskompetens framför annan personal som varit på arbetsplatsen längre, och i de fall där man faktiskt når en överenskommelse blir det ofta en kostsam process för företagen.

Sveriges företagare vill se flexibla turordningsregler och det är viktigt för ett förbättrat företagsklimat. Turordningsreglerna så som de är utformade idag hämmar såväl tillväxten som företagets anställningsbenägenhet.

Sverigedemokraterna intar en pragmatisk hållning i denna fråga. Sverigedemokraterna anser inte att man bör avskaffa den trygghet som turordningsreglerna medför för arbetstagarna, men vill samtidigt underlätta för företagen och stimulera tillväxt och sysselsättning genom att öka antalet undantag från turordningsreglerna från två till fem.

Reformera utstationeringsdirektivet

Månadsrapportering och anmälningsplikt ska vara tvingande för samtliga företag som har utstationerad arbetskraft i Sverige. I nuläget är det oklart exakt hur många utstationerade löntagare som finns i Sverige, vilka löner de jobbar för samt hur länge de har varit och kommer att vara här. Det ska införas en borte maxgräns för hur länge en arbetstagare kan vara utstationerad i Sverige. Denna bör sättas till 3 månader. Om en arbetsgivare behöver ha personal stationerad i annat EES-land längre än så medför det inget hinder emedan den anställde har rätt att, i enlighet med inre marknadsakten, arbetskraftsinvandra på vederbörligt sätt.

Stöd för start av näringsverksamhet

Stöd för start av näringsverksamhet har som arbetsmarknadspolitisk åtgärd lovordats av bland annat Riksrevisionen som en av de bästa sysselsättningsskapande åtgärder som finns inom det arbetsmarknadspolitiska området. Trots programmets goda resultat finns en begränsande generell 25-årsgräns och stödet ges bara i sex månader.

Sverigedemokraterna anser att 25-årsgränsen är för högt satt och tidsgränsen för snävt tilltagen. Åldersgränsen inom starta-eget-bidraget bör sänkas till 20 år och tidsgränsen bör utökas till nio månader.

Idag finns en lag om rätt till tjänstledighet för att bedriva näringsverksamhet under vissa fastställda kriterier, t.ex. att verksamhet inte får konkurrera med arbetsgivarens verksamhet. Detta är bra, men tidsgränsen bör även här utökas från sex till nio månader. Sverigedemokraterna vill att även yrkesverksamma ska kunna omfattas av detta stöd. Har man en fast anställning och bär på en företagsidé så kan steget vara stort till att säga upp sig. Samhället riskerar att gå miste om företag som skulle kunna få ekonomin och arbetsmarknaden att växa. Sverigedemokraterna vill därav att möjligheten till stöd även

ska gälla för yrkesverksamma. Ersättningen ska motsvara den för arbetslöshetsersättning. Programmet bör hanteras av Tillväxtverket istället för Arbetsförmedlingen. Som ett led i detta kommer frågan att behandlas under näringsutskottet.

Behovsbaserad arbetskraftsinvandring

En omfattande och generell arbetskraftsinvandring av det slag som Sverige nu har är inte en hållbar lösning på problemen med pensionsavgångar och framtida välfärdsproblem. Sverigedemokraternas uppfattning är att kompetensbrist och mismatchning på den svenska arbetsmarknaden i första hand bör lösas genom att utbilda och omskola den inhemska arbetskraften, inte genom icke behovsprövad arbetskraftsinvandring. Sverigedemokraterna vänder sig kraftfullt emot arbetskraftsinvandring av lågutbildad arbetskraft.

Däremot ser vi en brist på kvalificerad arbetskraft. Detta hämmar de svenska företagens utveckling och konkurrenskraft. Denna problematik måste tas på största allvar. Sverigedemokraterna vill upprätta ett nytt system för arbetskraftsinvandring och gästarbete. Sverigedemokraterna vill underlätta för företagen att kunna rekrytera till kvalificerade bristyrken utomlands. Idag omgärdas detta av en tung byråkrati som varken gynnar företagen eller enskilda anställda. Det har Sverige och de svenska företagen inte råd med. Sverigedemokraterna vill i stora drag genomföra följande:

1. Arbetskraftsinvandringen gäller uteslutande kvalificerad arbetskraft. För arbeten med lägre kvalifikationskrav bör man istället utbilda de många arbetssökande som redan finns i landet.
2. Etablera obligatoriska kontrollsystem. Det har kommit rapporter om fusk och utnyttjande, och detta måste stävjas.

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen kostade skattebetalarna 78,2 miljarder under 2016. Sverigedemokraterna har flera synpunkter på dessa kostnader. Dessa synpunkter härrör sig främst från de uteblivna resultaten. Arbetsförmedlingen dras år efter år med resultat långt under de satta målnivåerna. Vid samtliga tillfällen då en aktör förfogar över skattemedel bör det ske en kontinuerlig uppföljning och utvärdering. Resultat ska vara avgörande för att få fortsatta medel från staten. Här vill Sverigedemokraterna vara extra tydliga. Med resultat avser vi reguljära arbeten, inte subventionerade anställningar. Målbilden för den svenska arbetsmarknadspolitiken skall alltid vara reguljära arbeten. Här skiljer sig Sverigedemokraterna från de andra partierna. Det finns idag en uppsjö av olika åtgärder, insatser och program. Arbetsförmedlingen mäts utifrån i vilken utsträckning dessa används, då användandet i sig tros leda någonvart. Resultaten visar att så inte är fallet.

Sverigedemokraterna har inget intresse av antalet deltagare i en viss åtgärd. Sverigedemokraterna har sitt fokus på vad åtgärden i sig leder till. Om åtgärden inte leder till reguljärt arbete har den inget värde. I dagsläget finns det en uppsjö av åtgärder som Arbetsförmedlingen förfogar över. Dessa har högst varierande resultat.

Sverigedemokraterna anser att det borde gå att få ut mer effekt av alla de miljarder som årligen pumpas in i Arbetsförmedlingen. Som ett led i det så valde

Sverigedemokraterna under året att ställa sig bakom ett tilläggsdirektiv till Arbetsmarknadsutredningen. Tilläggsdirektivet syftar till att ta fram förslag på hur delar av Arbetsförmedlingens uppdrag som inte innebär myndighetsutövning kan läggas ut till andra aktörer. Sverigedemokraterna hyser stort intresse för utkomsten av denna utredning men har i princip sitt ställningstagande klart. Arbetsförmedlingens åtgärder och program bör ersättas och öppnas upp för övriga samhällsaktörer: privata företag, sociala och icke-vinstdrivande företag, semi-privata eller andra aktörer.

Utbildning och matchningsarbete upphandlas istället av de bästa aktörerna i samhället. Ett tydligt kontroll- samt tillsynssystem inrättas.

Det inrättas ett konkret och framförallt transparent ratingsystem där såväl kund (den arbetssökande) som upphandlare (det offentliga) medverkar. En leverantör med låg rating tillåts inte medverka i kommande upphandlingar.

Ersättningen från det offentliga som erbjuds är uteslutande provisionsbaserad, det vill säga om någon aktör lyckas förmedla ett arbete åt någon arbetslös, så utgår en del av provisionen. Om den tidigare arbetssökande individen behåller jobbet under en viss tidsperiod, så utgår ytterligare en del av provisionen. Om så slutligen den tidigare arbetssökande behåller jobbet ytterligare en period, så utgår resten av provisionen. Detta ger incitament för samtliga parter att göra ett bra och i synnerhet långsiktigt jobb. Den arbetssökande i sig bör givetvis kategoriseras utifrån anställningsbarhet. Den som har varit arbetssökande i fem dagar är rimligen inte i samma behov som den som har varit arbetssökande i fem år. Det rimliga är att detta kvantifieras utifrån termer av exempelvis ålder samt durationen av arbetslöshet. Provisionen för en aktör som tar sig an en långtidsarbetslös blir betydligt högre än för en aktör som tar sig an en person som sannolikt skulle kunna ha hittat ett nytt jobb på egna meriter, utan inblandning av andra.

Reformen i sig är helt självfinansierad i den bemärkelsen att de nuvarande anslagen till arbetsmarknadspolitiska åtgärder finansierar ersättningen till de aktörer som kvalificerar sig som jobbförmedlare.

Huvudentreprenörsansvar för alla

Den 31 mars 2014 skrevs ett huvudentreprenörsansvar in i byggavtalet. Det innebär att företaget högst upp har det yttersta ansvaret för att arbetsvillkor, lön och kollektivavtal följs av alla underentreprenörer på arbetsplatsen. Avtalet gäller dock bara i begränsad omfattning t ex utstationerade arbetstagare som inte är medlemmar i Byggnads. Det är Sverigedemokraternas uppfattning att samtliga företag och anställda inom byggsektorn skall omfattas av lagstiftat huvudentreprenörsansvar, oavsett ursprungsland, fackligt medlemskap eller om företaget är organiserat i arbetsgivarorganisation.

Instegsjobb och nystartsjobb

Etnisk diskriminering på arbetsmarknaden sker i dag primärt genom instegsjobben, där man genom lagstiftning sett till att svenska medborgare diskrimineras då en arbetsgivare som anställer nyanlända invandrare får upp till 80 % av den totala lönekostnaden finansierad av skattebetalarna. Det som sker är skattesubventionerad diskriminering av den svenska befolkningen. Dessutom har de utvärderingar som skett visat att instegsjobben är väldigt ineffektiva som åtgärd, med relativt få som övergår i ett ordinarie, ej skattesubventionerat arbete efter perioden.

Regeringen har tidigare aviserat förändringar när det gäller nystartsjobben. Regeringen konstaterar själv att nystartsjobben är ineffektiva, har stor undanträngningseffekt och så kallad dödvikt. En förändring regeringen aviserat är att även nystartsjobben ska fokusera på nyanlända och utrikes födda.

Sverigedemokraterna anser att båda åtgärderna därmed är diskriminerande och ineffektiva och bör fasas ut.

Preskriptionstiden för arbetsmiljöbrott

Ansvarsbiten vid arbetsplatsolyckor är idag väldigt komplicerad då det idag är praxis att entreprenader oftast sker i många led. Bemanningsföretag, oftast med lågavlönad utstationerad arbetskraft, är idag vanligt förekommande på svenska byggarbetsplatser. Ansvarsutkrävandet blir då väldigt komplicerat när olyckan är framme med underentreprenörer i flera led.

Att rättsprocessen då tar lång tid är förståeligt med de knappa resurser polisen har till att utreda arbetsmiljöbrott. Preskriptionstiden för normalgraden av arbetsmiljöbrott är idag två år och vid grova brott fem år. Denna tid är alldeles för kort när det ofta gäller brott med dödlig utgång. Detta bör man se över och utöka preskriptionstiden till minst det dubbla: fyra år för normalgraden samt tio år för grova brott.

Arbetsmarknadspolitiska insatser, åtgärder och program

Riksrevisionen riktar gång på gång kritik mot Arbetsförmedlingens styrning, användning och uppföljning av olika åtgärder och program. Sverigedemokraterna anser att detta är mycket allvarligt. Användningen av skattemedel måste vara kontrollerad. När medel spenderas på en insats, en åtgärd eller ett program så måste det vara säkerställt att det leder till en efterfrågad effekt. Den enda efterfrågade effekten är reguljärt arbete. Vissa insatser kan förvisso leda till ett förbättrat cv, men här måste avvägningar göras. Dagens arbetsmarknadspolitik leder sällan till reguljärt arbete, desto oftare till sysselsättning och därmed längre cv. Men är detta kostnadseffektivt? Sverigedemokraterna anser inte det. I den mån vi ska ha skattefinansierade arbetsmarknadspolitiska åtgärder, insatser och program så ska dessa vara kontrollerade, dvs det ska finnas en dokumenterad analys, utvärdering och uppföljning. Detta ska omfatta även upphandlingsstadiet. Sverigedemokraternas hårdare krav på effektivitet och reguljärt arbete som mål ska gälla oavsett aktör.

Sven-Olof Sällström (SD)

Magnus Persson (SD)

Paula Bieler (SD)